

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/105/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204083
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614204083.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: R. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. I. XX, XXX XX Y., o zaplatenie 5 761,28 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 17. 12. 2014, č. k. 2C/163/2014-54 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznáva.

odôvodnenie:

Predmetom konania súd splátky úveru za obdobie od 20. 07. 2010 do 20. 07. 2017. Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a. s. uzatvoril dňa 13. 08. 2007 so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere č. 0621124890, na základe ktorej žalovanému poskytla úver vo výške 150 000 Sk (4 979,09 Eur) s úrokovou sadzbou premenlivou 11,75 % ročne v deň uzatvorenia úverovej zmluvy. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v mesačných splátkach vo výške 2 207 Sk (73,26 Eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 09. 2007 a poslednej splátky dňa 20. 07. 2017. Listom zo dňa 15. 10. 2012 Slovenská sporiteľňa a. s. oznámila žalovanému, že pohľadávku voči nemu postúpila na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 27. 09. 2012. Z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27. 09. 2012 vyplýva, že zostatok pohľadávky právneho predchodcu žalovaného tvorí 7 134,45 Eur s tým, že postupník žalobcovi (postupcovi) oznámil, že žalovaný je v omeškaní 1 164 dní. Slovenská sporiteľňa a. s. listom zo dňa 09. 10. 2014 oznámila súdu prvého stupňa, že z jej strany došlo dňa 24. 09. 2012 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13. 08. 2007. Nakoľko odovzdala zmluvu o úvere a súvisiacu dokumentáciu o záväzkovom vzťahu žalobcovi, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka postupníkovi, nedisponuje požadovaným listinným dôkazom. Žalobca listom zo dňa 30. 10. 2014 oznámil súdu prvého stupňa, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo z jeho strany ku dňu 03. 11. 2012, pričom pôvodný veriteľ mimoriadnu splatnosť úveru nevyhlásil. Písomným podaním zo dňa 28. 11. 2014 zbral žalobca žalobu späť vo výške 400 Eur a navrhol v tejto časti konanie zastaviť odôvodňujúc, že žalovaný po podaní žaloby na súde uhradil celkom sumu 400 Eur.

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 598,90 Eur s prísl.. Konanie o sumu 400 Eur zastavil, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému trovy konania nepriznáva.

Súd prvého stupňa zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti odôvodnil, cit.: „Slovenská sporiteľňa a. s. vo svojom vyjadrení zo dňa 09. 10. 2014 uviedla, že dňa 24. 09. 2012 došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru avšak nedisponuje listinným dôkazom. Naproti tomu žalobca oznámil súdu dňa 30. 10. 2014, že pôvodný veriteľ mimoriadnu splatnosť úveru nevyhlásil, a preto mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil on dňa 03. 11. 2012. Podľa prehľadu splácania úveru žalovaným je zrejmé, že tento splácal poskytnutý úver pravidelne až do januára 2009. Potom poukázal splátku až dňa 08. 04. 2009 a dňa 03. 06. 2009. Následne prestal úver celkom splácať. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotné postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. §92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Aj keď z listu Slovenskej sporiteľne a. s. zo dňa 09. 10. 2014 vyplýva, že dňa 24. 09. 2012 došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, Slovenská sporiteľňa a. s. o tom nepredložila dôkaz a žalobca naopak poprel a oznámil súdu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predmetného úveru zo strany Slovenskej sporiteľne a. s. nedošlo. Na základe uvedeného súd uzatvára, že Slovenská sporiteľňa a. s. v čase postúpenia mohla postúpiť na žalobcu iba splátky splatné, t. j. od 21. 07. 2010 do 21. 09. 2012. U splátok splatných od 21. 07. 2010 do 21. 06. 2011 súd akceptoval námietku premĺčania, nakoľko žaloba bola podaná na súde 18. 07. 2014, teda po uplynutí 3-ročnej premĺčacej doby. Pokiaľ ide o splátky z úveru od 27. 09. 2012 do 20. 07. 2017, v tejto časti bola žaloba zamietnutá, nakoľko na túto časť žaloby žalobca nemá aktívnu legitímáciu v dôsledku nesplnenia podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, t. j., že splátky musia byť splatné v čase postúpenia.“

Proti tomuto rozsudku, proti výroku, ktorým bol žalobný návrh zamietnutý, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca odôvodňujúc nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Uviedol, že právny predchodca žalobcu neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovaným na druhej strane, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca ani nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 03. 11. 2012. Žalobca poukazuje na vyjadrenie Národnej banky Slovenska zo dňa 24. 07. 2014, z ktorého je rovnako zrejmé, že môže dôjsť k postúpeniu aj nesplatenj časti pohľadávky z úveru za splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca má za to, že výzva doručená žalovanému pred postúpením pohľadávky spĺňa náležitosti písomnej výzvy banky predpokladanej ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže žalovaný bol v omeškaní dlžnej sumy a bol v mene banky vyzvaný na úhradu dlžnej sumy. Následne žalovaný neuhradil ani časť pohľadávky, na základe čoho bola splnená aj druhá náležitosť predpokladaná ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, tzn., bol v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Z prehľadu vykonaných platieb je zrejmé, že žalovaný nevykonával úhrady riadne, pričom rozhodujúci je nielen dátum úhrady, ale aj výška úhrady tej ktorej splátky. Je teda zrejmé, že žalovaný bol aj napriek výzve zo dňa 24. 09. 2009 v omeškaní s úhradou dlžnej sumy viac ako 90 dní. Žalovaný síce aj po zaslaní výzvy čiastočne uhradil splátky, avšak nedoplatil celú dlžnú sumu, teda bol neustále v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Vzhľadom na uvedené žalobca je toho názoru, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil, žalobe vyhovel, alternatívne navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v jeho napadnutej časti a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Zásadnou otázkou, ktorú správne riešil prvostupňový súd v predmetnom konaní, bolo, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by nemali byť pochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok je predsa

len na rozdiel od iného druhu podnikania špecifická, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku.

Odvolací súd preto dáva do pozornosti podobne ako súd prvého stupňa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“ alebo „ZoB“).

Podľa citovaného ustanovenia : „ (8) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

Podľa názoru odvolacieho súdu špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nespliatny úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru ako určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis (lex specialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie.

Odvolací súd zastáva názor, že postúpiť bankovú pohľadávku zákon umožňuje iba:

1. v tej časti, ktorá je po splatnosti (arg. slovo „v omeškaní so splnením čo len časti záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto záväzku postúpiť ...),
2. iba po výzve na splnenie,
3. výzva musí byť písomná,
4. výzva musí byť zo strany banky,
5. omeškania trvá viac ako 90 dní.

V spise sa síce nachádza podanie sporiteľne adresované súdu, že zo strany Slovenskej sporiteľne, a. s. došlo dňa 24. 09. 2012 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, zároveň sporiteľňa oznamuje, že nedisponuje požadovaným listinným dôkazom (č. l. 32 spisu). List sporiteľne zo dňa 24. 09. 2009 (č. l. 45 spisu), ktorým oznamuje dlžníkovi - žalovanému, že splácanie pohľadávky z úveru č. 621124890 je v omeškaní ku dňu 31. 08. 2009 vo výške 333,61 Eur, a preto vyzýva žalovaného, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 10 dní od doručenia výzvy, nemožno považovať za vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

Tiež sa v spise nachádza oznámenie žalobcu adresované súdu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti žalobcom došlo ku dňu 03. 11. 2012 a že pôvodný veriteľ mimoriadnu splatnosť úveru nevyhlásil (č. l. 44 spisu).

Odvolací súd nemôže ísť nad návrh (ultra petit), a preto posudzovanie aktívnej legitímácie sa týka časti záväzku, ktorému korešpondujú splátky za obdobie od 27. 09. 2012 do 20. 07. 2017. K týmto splátkam žalobca nedoložil žiadny dôkaz, žeby banka úver zosplatenila riadnou a doručenou výzvou žalovanému tak ako to predpokladá zákon (§ 565 Občianskeho zákonníka). Sám žalobca tvrdí, že k

zosplatneniu úveru sporiteľňou nedošlo a pôvodný veriteľ mimoriadnu splatnosť úveru nevyhlásil, k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo až žalobcom ku dňu 03. 11. 2012 (č. I. 44 spisu).

V konaní teda nebola preukázaná základná podmienka, aby sporiteľňa vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru žalovanému doručila, navyiac sporiteľňa, ani žalobca listinným dôkazom o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru Slovenskou sporiteľňou a. s. nedisponuje. Bez platného postúpenia splatného záväzku niet na strane žalobcu aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku, a preto je žaloba nedôvodná. Preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak zamietol žalobu odôvodňujúc, že žalobca nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie práva v dôsledku nesplnenia podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, vrátane správneho výroku o trovách konania (§ 219 O. s. p.).

Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.